

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fil. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
dr. Franciscy Lajos.
Társ-szerkesztő:
dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.
Hirdetések ára: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér.
Többszöri közlésnél árkedvezmény.
Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fil.

Június 8.

1867—1907.

Negyven esztendő mult el annak a történeti nagy pillanatnak a beköszöntése óta, melyben a magyar nemzet I. Ferenc József felkent fejére tette Szent István koronáját.

A kik a koronázási ünnepre visszaemlékeznek, azok legjobban tudhatják, hogy a fény és pompa közepette, a hivatalos Magyarország ünneplő sokadalmának hódolat-nyilvánításában volt ugyan bensőség, volt lelkesedés, volt szeretet és őszinte ragaszkodás a trónhoz, de a szigorúan előirt szertartások szerint végrehajtott program, nem tudott az ország lakosságának lelkéből közörmöt kiváltani.

Pedig a dinasztikus érzések ott szunyadtak a szívek mélyén, csak fel kellett volna azokat ébreszteni, lángra kellett volna gyújtani a hagyományos királyszeretethez azt a tüzet, mely a nép lelkében úgy izzik, mint az égő szén a műhely kohójában.

De éppen ez az ébresztő erő, ez a lángra gyújtó szikra volt gyenge az új korszakot jelző átalakulás munkájában. Az eszméért, hogy a nemzet és a király egyetértő törekvéssel vezessék boldogságra az országot, mindenki lelkesedett,

a kibékülés gondolatát, mint előfeltételét ennek az egyetértő törekvésnek, mindenki örömmel üdvözölte, az az óhaj, hogy éppen Ferenc József homlokát érintse a szent korona, a ki különben is jogszerinti örököse volt a trónnak és a kinek a magyar nemzet iránti rokonszenvét mindenki ismerte, általános volt, de a megalkotott békeműben a mélyebben látó férfiak olyan hiányokat pillantottak meg, melyek nagyon, de nagyon kérdésessé tették azt, sikerülni fog-e a nemzetnek és a királynak nagygyá tenni a rohamos fejlődés kényszere előtt álló ország jólétét?

Ez volt az a ború, mely negyven év előtt megszállta az ország eget és sötét fellepalástot vetett a közörmő napsugarának kiragyogása elé, bár a felkent és megkoronázott király iránti hódolatot egy percig sem burkolhatta homályba.

Negyven év tapasztalata igazolta, hogy az 1867-iki békeművön, az alkotmánynak ezen az új magna chartáján olyan hézagok vannak, melyeken át betódulhatnak az alkotmány várába mindazok a gyengítő és romboló erők, melyek a nemzetnek és a királynak annyi szenvedést okoztak. Lojális, okos, hazafias politikával azonnal hozzá kellett volna látni a hézagok betöméséhez, az ország nemzeti, ál-

lami és közgazdasági fejlődését megakasztó nagy hiányok pótlásához.

Királyunk nem zárkózott volna el a közjogi alapon végbemenő fokozatos fejlesztés céljai elől, ha a kiegyezés után felszínre került politikusok hazafiúi hűséggel, becsületes magyar lojalitással mutattak volna rá a kiegyezésnek hibáira, melyeket elvégre is semminő emberi műnél elkerülni nem lehet. E helyett azonban a hatalom birtokosai a kiegyezés érintetlenségét hirdették, s a magában véve jó, biztos és szilárd alap fejlesztésének híveit a legsötétebb színekkel festették le, ellenük még ádázabb harcot folytattak, mint a közjogi alap elvi ellenségei ellen.

Mikor azután a nemzeti és állami élet elmaradhatatlan szükségletei egyre követelőbben jelentkeztek, mikor a gazdasági helyzetnek évről-évre növekedő rosszabbodása az önálló berendezkedést a baj mellőzhetetlen orvosszerének tüntette fel, egyszóval, mikor a fejlődő élet az ő kérlelhetetlen tanulságaival nyilvánvalóvá tette, hogy lehetetlen az ország anyagi és szellemi érdekeit biztosítani és előbbre vinni mindaddig, a míg államiságunkat az egész vonalon ki nem építjük: akkor kellett látnunk és tapasztalnunk, hogy az ország életének két törzse, a nemzet és

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Kenyérnarc.

— Irta: **Ámon Vilmos.** —

A vastag fatörzsekből összerótt házikó falait kívül belül belepte a füst, a ritka szellőztetés sűrűvé, egészségtelenné tette a szobácska levegőjét. Ha az alacsony ajtócskát kinyitották, akkor nehéz, szürke párafelhő szökött ki a nyíláson, a mely soká imbolygott, mozgolódott, amíg el tudott vegyülni a friss, szűztiszta hegyilevegő tömegében.

A ház lakóinak minden cók-mókja magába szította az éveken át összegyülemelő bűzös gőzöket, úgy, hogy ruháikról már messziről érezni lehetett azt a nehéz, fojtó szagot, amalyet csak azok képesek undorodás nélkül eltűnni, akik maguk is szűk, szellőzetlen szobákban élnek.

A szürkület homálya lomha szárnyait immár kiterjeszti a tájra, hogy meglopva a világosság gyorsanmuló perceit, segítségére keljen a fekete éjnek, amely csendben, orozva elviszi, kiszorítja helyéből előreküldött hírnökét, hogy fekete lepével beborítsa, eltakarjon mindent. Az égből milliónyi apró, fényes csillaga is elmerült a végtelen mindenség rengetegében, hogy a kormos éjszaka mentül jobban érvényesíthesse hatalmát.

A kis házikó környéken elcsendesedik a napi motoszkálás lármája. Nem hallik egyéb, mint a közeli erdőkben bujkáló borz messzehangzó nyávogása, az őzbika kurta bödülése, vagy a rabló-útra induló róka hangos ugatása. Benn a szobában együtt vannak a ház lakói. Napbarnított, rancosarcú, zömök férfi a családfő. Az asszony amolyan gyenge teremtés, akit elvénített, összezugorított a sok gyerek és a fárasztó munka. Így külső látszatra hatvan évesnek mondanám, pedig csak most töltötte be a harmincadik esztendőt.

Komorán, fáradtan ülnek a tömör tölgyfa-asztal körül, amelynek barna, szurtos lapján kőkorsó áll tele vízzel, odébb néhány darab kenyér fekszik, míg a közepén egy olajmécses próbálkőnek a szoba sűrű levegőjébe egy kis világos sugárkét juttatni. A gyerekek szanaszét vannak a szobában. Három ott ül az asztal melletti lócán, kettő a szoba szögletében hever a szalmából taposott vackon, kettő a sárral tapasztott banyakemence oldalához támaszkodik, a legkisebb pedig az anyja kebeléből iparkodik valami táplálékot kiereszokolni. Az ember egyhangú közönyt nézegeti a csöpp kis világot az asztal közepén, az asszony meg sorra véve a gyerekeket, végigsimogatja őket tekintetével, amit azok észrevesz-

nek és sietve fogyasztva a kenyér utolsó morzsáit fekvőhelyeikre húzódnak, ahol egyhangú mormolással eldarálva imájukat, leheverednek a szegényes alomra s ártatlan mosolyal tekintve az anyjuk felé, nemsokára mélyen lélegzenek és átpártolnak az álmok boldog országába.

Csak a legkisebbik nem tud nyugodni. Nyagatja, cibálja a kiapadt emlőt és hol nyöszörögve, hol haragosan sirva követeli a maga jussát, amire oly nehezen juthat. A szegény asszony száraz arcából kisérteties fényben világítanak elő a lázasan égő szemek s amint a vergődő kisdedit nézi, arcáján átvonul az anyai szeretet meleg, résztvevő izgalma a ráncok között megcsillan a lassan aláfutó könnyecsepp, amely folytonosan táplálékot nyer a nedvesedő fényes fekete szemekből.

Az ember is észreveszi a csendesen sírdogáló asszony szomorúságát, de őt ez nem hozza ki eltompultságából, csak épenhogy arra ingerli, hogy ne a balkezére támassza a fejét, hanem a másikra könyököljön és úgy bámuljon továbbra is a semmibe.

A mozdulatra fölneszel az asszony is és megtörülve kezeivel orcáit, odafordul az urához, hogy épen szembe legyen annak a mogorva arcával.

Beteg ez a gyerek — kezdi a beszédet az asszony.

a király között nincs meg az a kívánatos összhang, mely nélkül a haza sem jóléthez nem juthat, sem nyugalmat nem élvezhet.

De talán éppen ennek a tapasztalatnak a felderítésében rejlik a koronázási jubileum igazi jelentősége.

Van-e párja a világon annak a jelenségnek, hogy bár a lefolyt negyven év alatt egyszerűen bizony többször merültek fel eltérések, melyek egy egész gondolatvilág sokaságával, az érzelmeknek nagy mélységével űrt képeztek a király és a nemzet között, azért a királyhoz való ragaszkodás mégis erősebb ma, mint bármikor volt, a király iránti tisztelet csökkenthetetlen, a trónhoz való hűségnek odaadó ápolása pedig olyan osztatlan feladatot alkot, melyen a haza hű fiaival versenyezve munkálkodnak.

Mit bizonyít ez a megingathatatlan királyhűség, a lojalitásnak ez a túrni, várni és áldozni tudó érzése, hanem azt, hogy a lefolyt négy évtized, ha még annyi csalódást hozott is a nemzetnek, de arra a százados meggyőződésre nézve, hogy *csak a király és a nemzet egyetértő gondoskodása, összetartó munkája teheti boldoggá a hazát*, nem tette ki őt a csalódás keserűségének.

Ellenkezéleg, mintha még mélyebben éreznék, mintha tántoríthatatlanabb meggyőződéssel vallanánk ma, hogy a király és a nemzet egymásra vannak utalva, úgy hogy *erős nemzeti élet nélkül nem lehet hatalmas a király, s a királyi hatalom védő, óró és összetartó ereje nélkül nem lehet biztos és szilárd a nemzeti élet épülete.*

Mintha éreznék most negyven év múltán, hogy első sorban mi magunk vagyunk hibásak abban, hogy nem nyertük meg teljesebben nemzeti és állami létünk céljainak a szent korona viselőjét. Hiszen szóról-szóra igaz az az angol közmondás, hogy a királyokat nevelni kell

királyokká, a nevelők pedig maguk a nemzetek, az államok, melyeknek polgárai mint törvényhozók, mint tanácsosok, mint a kormányzói hatalom végrehajtói állanak a királyok oldalán. Ha ez a környezet feladatának magaslatán áll, akkor a királyok is belenevelődnek nagy hivatásuk eszmekörébe.

Ez a negyven éves koronázási jubileum tanulsága. Becses, értékes tanulság, mely mint világító fátyla hint fényt a király és a nemzet közös útjára.

Bizva-bizunk a nemzetünket fentartó isteni Gondviselésben, hazánk égi Patronájának könyörgéseiben, hogy a király és a nemzet zavartalan egyetértésében meg fogjuk találni az ország boldogságának sziklaszilárd és nyugodt haladást biztosító alapját.

Városok harca. Közélről érdeklő Nyitra-megyét, s főképp Nyitra várost az a harc, mely a barsvármegyei székhely kérdésében a régi két rivális, Aranyosmaróth és Léva között újra kitört. Ezidő szerinti forgalmi viszonyaink szempontjából Nyitra városra nézve az előnyös, ha tovább is Aranyosmaróth lesz Bars vármegye székhelye, de ha kiépül a nyitra-lévai vasút, s mi közvetlen összeköttetésbe jövünk Lévával, akkor érdekeinkre nézve nagy jelentőségű dolog lenne, ha a székhely kérdésében Léva lenne a győztes. Pedig ennek a vasútnak a kiépítését ma már biztosítottak tekinthetjük. Figyelemre méltó ennél fogva a két város testvérharca. Az aranyosmaróthiak egy új vármegyei párt alakításán dolgoznak, melynek főcélja lenne megszüntetni a megyében dúló viszályt, s a székhely kérdését a vármegyei közéletből kiküszöbölni. Igen jó hírű nevekkel találkozunk a szervező bizottságban, mely az alakuló gyűlést június 2-ára hívta össze. Ez a szervezkedés azonban aligha fogja előbbre vinni a vármegyei békejét, mert már eddig is tüzes esővának bizonyult az, a mennyiben a lévaiak, a kik a régi megyei párt zömét alkotják, elkeseredett harci riadót fujnak a maróthiak ellen, s ezek szervezkedésére összes erejük tömörítésével akarnak felelni. Egyelőre mi még csak a távolból nézhetjük ezt a harcot, de az alkalmas pillanatban jó lesz a „benevoli spectatores“ szerepéből kilépni.

Nyitra — kulturgócpon.

A napi események folyása közben nem szabad szemünk előtt észrevétlenül elsiklania a vallás és közoktatásügyi miniszter azon rendelkezésének, melyet gróf Apponyi közművelődési gócpontoknak a vidéken való létesítése érdekében adott ki.

A miniszter már egy, a múlt évben kibocsátott rendeletével ilyen gócpontoknak a létesítését célozta, s ennek kihatásaként a lefolyt téli időszakban igen sok ismeretterjesztő felolvasás és előadás tartatott, pezsgő kulturális életet keltve a vidék számos városában.

Jelen rendeletét Apponyi a Múzeumok és Könyvtárak Országos Felügyelőségéhez intézi Közművelődési Házak, kulturpaloták érdekében, melyeket megfelelő vidéki városokban minél előbb fel akar építeni.

A házat, a városok a maguk erejéből építik, de a költségen annuitásait a miniszter vállalja, sőt ha a költségvetés fődözetet ad rá, tökéletesítést is hajlandó nyújtani. Egyelőre kilenc-tíz városban építenék fel a kulturpalotát, melyben a felolvasó terem, dolgozó, előadó, kísérletező szoba, könyvtár és műterem együttesen szolgálja a kultúra ügyét.

A miniszter a Felügyelőségtől javaslatot kér arra nézve, mely városban alkalmasak a viszonyok ilyen Közművelődési Ház építésére. Kéri a Felügyelőséget, hogy terjessze be hozzá javaslatát minél előbb, mert már az 1908. évi költségvetésben szeretne a Közművelődési Házak építési költségei annuitásainak, tarcája terhére elvállalható részletei fejében bizonyos összeget előirányozni.

Az eszme, melyet a közoktatásügyi miniszter felvetett, nem új, de a terv végrehajtásának gondolata most először merül fel ilyen pozitív alakban, s talán mondanunk sem kell, hogy magában hordja életrevalóságának minden feltételét. Rövid idő múlva az ország 8—10 városában, később még több helyen szép Kulturpaloták fogják hirdetni a kormány és a hazai társadalom közös törekvését mindazon közművelődési célok szolgálatára, melyek a kultúra haladásában úgy az ismeretterjesztés, mint az erkölcsi érzület fejlesztése és nemesítése szempontjából fontossággal bírnak.

Ezen közművelődési gócpontok között ott szeretnénk látni Nyitra várost is. A F. M. K. E. vezetősége évek óta pengeti az eszmét, hogy Nyitrán egy nagyobb méretű kulturpalota építtessék. Mindaddig, a míg a terv abban az alakban merült fel, hogy a létesítendő palota a társadalom áldozatkészségének adományából, a F.

Az ember egy szót se szól, csak megrántja a vállát, mintha azt akarná mondani, hogy miatta nemesek az a gyerek, hanem akár valamennyi is elpusztulhatna.

Nagyon forró szegénynek a teste, a feje pedig olyan tüzes, mint az eleven parázs.

Majd kihül, ha akar — feleli az ember.

Ejnye már, ejnye! ne kísérsd a jó Istent János, hogy mar a tulajdon gyerekedről is úgy beszélj, mint a gazdtalan kutyáról.

Hát mit csináljak vele? Örülök, ha éhen nem pusztulnak valamennyien. Ma még ettünk egy falat kenyeret, de hogy holnap mit fogunk enni, azt igazán magam is szeretném tudni.

Majd csak elvergődünk valahogy abból a kis napszámból, amit az uraságnál keresel.

Abból ugyan nem. Ma kikergettek mindannyiunkat, akik napszámába dolgoztunk, mert az uraság morva munkásokat hozatott, akik olcsóbban dolgoznak és jobban is értik az erdőmunkát, mint mi. Legalább így beszél a belső emberek. Én ugyan nem tudom, hogy ami húsz esztendőn át jó volt az uraságnak, miért lett egyszerűen haszontalan, de elég az hozzá, hogy holnaptól kezdve mi már nem tehetjük be a lábunkat az urasági erdőbe, ha csak . . .

Mit akartál mondani?

Ha csak meg nem fogadjuk a Flóris tanácsát, osztán igazságot nem szerzünk magunknak.

Mit tanácsolt Flóris?

Semmi különöset.

De mégis?

Hát, hogy tegyünk igazságot. Ha nincsen bíró, aki a szegény embernek megadja a maga jussát, akkor leszünk magunk a bírák és szerzünk igazságot magunknak.

És mivel szerzitek azt az igazságot?

Az ember eleintén nem válaszolt, csak a fejét mozgatta, a vállait vonogatta, de azután mintha hirtelen megdöglött volna magát, keményen belenezett az asszony szemébe és úgy válaszolt: Mivel? . . . hát fejszével . . .

Csak nem akarjátok az urat leütni?

Az urat? Nem.

Hát akkor meg hogy szerzitek igazságot a fejszével?

Csak úgy, hogy holnap is kimegyünk kora hajnalban dolgozni az erdőbe, éppen úgy, mintha semmit sem hallottunk volna, ha pedig a morva munkások oda jönnek, hogy a kenyerünket elvegyék, akkor más dolga is lesz a fejszének, mint amilyent mindennap végezni szokott.

A morvákat akarjátok bántani?

Nem bántjuk mi, csak odavágunk a fejszével, ahol a kalappukat látjuk.

Rosszul beszélj János!

Már miért beszélnek rosszul?

Istenes, jóra való ember voltál egész életedben. Nem jártál a korcsmába. Nem vette el az eszedet a sok pálinka és most mégis úgy beszélj, mintha eladtad volna a lelkedet az ördögnek. A Flóris tanácsára hallgatsz? Annak a Flórisnak tanácsára, aki egyebet se tud, mint a keresetét a zsidónál elinni. Aki gyerekkorától kezdve istentelen, veszekedő, házsártos ember volt. Aki egy esztendeig a börtön lakója volt, mert a legjobb cimboráját ivásközben halálra verte. Erre akarsz te hallgatni? Ha az uraság nem ad munkát: majd adnak máshol. Azok a morvák — vagy mi a csudák — éppen olyan földhözragadt szegény emberek, mint amilyenek mi vagyunk. Tan még szegényebbek. Ha nem volnának rászorulva, tudom nem jönnének el idegenbe, nehéz munkával kenyeret keresni. Nem igaz?

Lehet, hogy igaz, hanem hát a Flórisnak mégis nagyobb igazsága van.

Csak arról a részeges Flórisról ne beszélj nekem. Szégyen, gyalázat, hogy egy ilyen perna-hajderre hallgattok.

Nonono! asszony. Hallgass már. Nem értesz

M. K. E., Nyitraváros és az állam támogatásával emeltessék, nem igen tudunk érte lelkesedni.

A kulturpalota, bármily hasznos alkotás, mégis inkább a fejlettebb igények kielégítésére szolgál, s ott van igazán helyén, a hol a közművelődési egyesületek, a városok és a társadalmi tényezők a kultúra terjesztésének alapvető munkáját sikeresen végzik, s ezen felül még anyagi és szellemi erővel rendelkeznek arra nézve, hogy a befektetett alapokon ernyedetlenül folytassák a közművelődés műveinek létesítését.

Am sem a F. M. K. E., sem a Felvidék társadalma, sem Nyitra város nincsenek abban az anyagi helyzetben, mely nekik a magasabb rendű kulturcélok megvalósítását lehetségessé tenné mindaddig, a míg az alapvető közművelődési munka az óvók és iskolák fentartása, segélyezése, a magyar szellem térhódításának a nyelvhatárokon és nyelvszigeteken való elősegítése nem csak hogy nincs biztosítva, de sőt az eszközök elégtelensége folytán időközönként a meghanyatlásnak szomorú tüneteit mutatja.

Most azonban arról van szó, hogy Nyitra város egy Közművelődési Házhoz juthatna a nélkül, hogy az említett tényezők anyagi áldozatokat hozni kénytelenek volnának. Talán csak a telek volna az egyetlen adomány, mely a város háztartását terhelné, azt azonban a város tulajdonát képező telekterületből kihasítani nem lenne nehéz. Nem lehetetlen egyébként az sem, hogy ha egyszer Nyitra várost abban az igazi mivoltjában mutatnánk be a Muzeumok és Könyvtárak Országos Felügyelőségének és a közoktatásügyi kormánynak, a mely azt kiválóan alkalmassá teszi arra, hogy vidéki kulturális gócpont legyen, és ha e mellett a város nehéz anyagi viszonyait is kellő megvilágításba helyeznénk, a kormány még az esetleges telekvételből származó terhet is az annuitásba felvenné.

Ábrándok után járni sem okos, sem hasznos nem lenne, de ha a F. M. K. E.-t és Nyitra várost egyáltalában érdekli az, hogy itt egy közművelődési gócpont létesüljön, ha erre úgy a magyar közművelődés, mint a város érdekében súlyt fektetnek, akkor itt van az alkalmas időpont az ügy mozgatására és mindazoknak a lépéseknek megtételére, melyektől remélhetőleg kedvező eredményt lehetne várni.

A Nemzeti Szalon tárlata alkalmából is tapasztalhattuk, mennyire el kellene Nyitrának egy kizárólag kulturcélokat szolgáló épület, melynek nagytermében a műkedvelői előadások is alkalmas otthonra találhatnának.

te ahhoz. Flóris nagyon jól tudja mit beszél. Elmondott ő mindent nekünk, hogy milyen lesz a világ sorja, ha mi cucilisták meg gemopráták leszünk.

Hát az meg micsoda?

No látod asszony, hogy nem tudsz te ehhez? Hát csak az lesz, hogy akkor nem az uraságnak fogunk mi napszámba dolgozni, hanem szépen annyifele osztjuk az erdőt, ahányan vagyunk, oszt a magunk fáját fogjuk lehordani a fűrészre. Mer hát miért legyen az uraságnak erdeje, amikor ő nem dolgozik benne? Erre szólj már egy szót asszony!

Dehogyan szóllok. Egy mukkot se mondom, de azt ugyan nem fogom engedni, hogy te hajnalba az erdőbe menj, más embernek a bolond beszédeert magadat, meg bennünket bajba keverni.

Már pedig ott leszek.

Hát nem leszel ott.

*

Pitymallik. Világosságról nem lehet beszélni, mert ez csak egy kevésbé átláthatatlan sötétség. A favágó ember ilyenkor még nem látja tíz lépésről az erdőt, de ha már benne van, el tudja kerülni az előtte álló fakat, amelyek mégis csak sötétebbek az éjszakánál.

A szegény napszámos szobájában már ki-aludt a pislogó mécses. Az ember hanyatfekve nagyokat horkol, az asszony meg ott térdel a fal mellé támasztott pad előtt, amelyre bepólyázott

Szociális gyűlés.

A ker. munkásegyletben mult vasárnap gyűlést tartottak, melyen két rendkívül hasznos és érdekes előadás hangzott el a nagyszámban megjelent munkásnép előtt.

Szalánczy Andor a ker. szociális szövetség központi szónokája a szakszervezkedésről beszélt. Elmondta a munkásszervezkedés történetét, kifejtette annak okait s a művelt nyugat példáival illusztrálta a szervezett munkás küzdelmének nagy eredményeit. Hangsúlyozta, hogy a ker. szociális szervezkedés a társadalmi téren nem a munkaadók ellen szított gyűlölködés, hanem az ő javukat is előmozdító igazságosság és szeretet következménye. A ker. szociális munkás nem csak azért szervezkedik, hogy megkapja a jogos bért, hanem hogy a szervezet ne tőrjön a kebelében oly munkást, ki lustaság, vagy tudatlanság miatt a bért nem szolgálja meg.

A másik dolog, miben az angol, német s belga munkás példaira buzdította a tagokat, a szakképzés és művelődés. Ha Németországban a mult évben 300 ezer szakképző és művelő előadást tartottak, nálunk is szükséges eszköz ez a munkás bajok orvoslásához.

A mindvégig érdeklődéssel hallgatott s zajos éljenzéssel jutalmazott előadás után Szteszkál József egyesületi elnök vette át a szót. Megköszönve Szalánczy Andor nagyhatású beszédét, maga is a szervezkedésre, mint a munkás anyagi függetlenségének legfőbb biztosítékára buzdította a tagokat. Egy alkalmas eszközt vél nyújtani az anyagi függetlenség megszerzéséhez a hitelszövetkezet megalapításával. Elmondta ezután, mily áldásos önszegélyezést végezhet a sok munkás ily hitelszövetkezetben. Meglepő számokban és példákban adta elő az egyszerűen kezelhető szövetkezet hasznát úgy az egyesek, mint az összmunkásság anyagi érdekeire nézve.

Előadása oly érdeklődést keltett a jelenlevőkben, hogy a szövetkezet megalakulása biztosítva van már.

A két előadás után a ker. szocialisták szakszervezkedésére került a sor. A vas és fémmunkások helyi csoportja még aznap megalakult. Remélhető, hogy nem sokára ez egy csoport maga 100-nál több tagot fog számlálni.

A szabó, cipész, festő és famunkások csoportjai, minthogy a szervezet alapszabályai csak a közel napokban érnek le a miniszteriumból, csak később, a jövő héten fognak végleg megalakulni.

kis gyermeket fektette. Szempillái már oly nehezek, hogy alig tudja őket mozgatni, de mégis ébren marad, hogy gyűgyögessen az apró kis gyermeket, ha az kínos nyöszörgéssel, görcsös sírással panaszkodik fájdalomról. Most már elcsendesedett egy kissé, de az anyja nem tér nyugodni, hanem továbbra is ott gubbaszt mellette és folytonos imádkozással távoltartja magától a csábító álmat.

Lassankint világosodni kezd. Egy-egy csapat keresztesőrű pinty hangos csiripeléssel vonul át a ház fölött. Az ember is mozgolódik. Először megfordul néhányszor fektében, nagyokat nyújtózik, a kezefejét a szeméhez nyomkodja, majd félálomban körülhordozza tekintetét a szobában.

Lemászik az ágyról. Csak most kezd tisztára eszmélni. Eszébe jut, hogy ma sietni kell, hogy megelőzzék a morvákat. Észreveszi az aszszonyt. Hát az meg mit gubbaszt ott a földön? Odalép hozzá, mire az felriad. Azt hiszi, hogy a gyermeke sírását hallja. Kezébe veszi a csecsemőt, és amint megerint, akkorát sikolt, hogy a többi gyerek fölriad álmából.

Az ember is megnézi, miért sivít az asszony és akkor látja, hogy a kis apróság hidegen, megdermedve fekszik a földön.

Visszatette a fejét a sarokba és elfeledte a morvákat, akiket most kellett volna agyon ütni.

Ujdonságok.

A koronázási jubileum. Az ország összes püspökei emelkedett hangú körlevelekben hívták fel papjaik és híveik figyelmét a küszöbön álló koronázási jubileumra, melynek hazánkra kiható jelentőségét mai vezető cikkelyünkben méltatjuk. A nyitrai egyházmegye főpásztora, Bende Imre püspök úr ő nagyméltósága a következőképp emlékszik meg az ünnepről.

„Dicsőségesen uralkodó I. Ferencz József, szeretett apostoli királyunk Ő Felsege f. évi június hó 8-án magyar királyllyá történt megkoronázásának 40-ik évfordulóját ünnepli. Ezen nevezetes évforduló úgy válik a nemzet legszebb ünnepévé, ha mindnyájan áhitatban egyesülünk és együttes benső imával fordulunk a királyok királyához, a mindenható Úr Istenhez, hálát adva azért, hogy jóságos királyunkat ily hosszú éveken át számunkra kegyesen megtartotta, és egyúttal kérve a Mindenhatót, hogy anyai megpróbáltatáson át megsegített, fenkölt Uralkodónkat, hűséges alattvalóinak boldogítására és szeretett magyar hazánk felvirágztatására még sokáig tartsa meg nekünk!

Ennek alapján ezennel elrendelem, hogy f. évi június hó 8-án úgy székesegyházamban mint egyházmegyéim összes plebániatemplomaiban ünnepi szentmise tartassék, Te Deum laudamussal. Ezen hálaadó isteni tiszteletre ideje korán meghívandók a helyi hatóságok, a tanulóifjuság pedig azokon testületileg vegyen részt. A plebánus urak a június 8-át megelőző vasárnapon hívják fel a szószékről a híveket ezen ünnepélyes hálaadó isteni tiszteleten való részvételre és magyarázzák meg nekik az évforduló jelentőségét. Egyházmegyéim tanítói pedig a tanulóifjuságot, az iskolában összegyűjtve, rövid, hazafias beszédben ugyanerről oktassák ki. Június 7-én este 7 $\frac{1}{2}$ órakor — mint az évforduló előestéjén — konduljanak meg az összes templomokban a harangok és szóljanak egy teljes félórán át, ezzel is figyelemztetve a hívőket a következő nap ünnepességére.*

A székesegyházban reggeli 9 órakor lesz az ünnepi istentisztelet.

Ürnapja. Hagyományos fényvel ülte meg Nyitra-felsőváros Ürnapjának lelelemelő ünnepét. A székesegyházban a nagy misén Bende Imre megyés püspök úr pontifikált, a körmenetet pedig Czeizel Gábor nagyprépost vezette. A megjelent egyesületek között kivált az oltáregylet, melynek színes csoportja virágbokrétafént illeszkedett be az áhitatos népsokaság koszorújába. Az ünnepnek nagyon kellemes nyári idő kedvezett. Önönmagát dicséri sok háztulajdonosnak, lakófelnek az az épületes szokása, hogy a körmenet útjába eső lakások ablakait kivilágítják és virágokkal, képekkel, szobrokkal ekesítik. A felsőváros e tekintetben a jelen alkalommal is kitett magáért.

Személyi hírek. Gróf Batthány Vilmos koadjutor püspök és vikárius több heti tartózkodásra Tátrafüredre utazott. — Dr. Tóth János kisebb papnevelőintézeti igazgató befejezte görcei kúráját s folyó hó 6-án visszaérkezék Nyitrára. Volt kollégánk egészsége még nem állott teljesen helyre, de reméljük, hogy fölépülése nem fog soká késni, s ismét munkakörünkben fogjuk őt üdvözölni, a hol olyan nehezen nélkülözzük.

Esperesi kinevezés. Drexler Ignác berencsi plebánost a megyés püspök úr a mocsónoki esperesi kerület helyettes esperesévé nevezte ki. A buzgó és népszerű lelkipásztornak megérdemelt kiténtetéséhez szívből gratulálunk.

Egyházmegyei hírek. Misik Károly thurzófalvai segédlelkész elnyerte a vallasalap patronatusához tartozó neszlényi plebániái javadalmat. Briesztyenszky János sziklaszorosi segédlelkész ugyanily minőségben Thurzófalvára lett áthelyezve. Sziklaszorosra pedig Duboss Géza volt neszlényi ideiglenes administrator küldetett ki segédlelkésznek.

Eljegyzés. Medgyessy László, kataszteri s. mérnök jegyet váltott Messinger Etel úrhölgygel Nyitrán.

Esküvő. Dr. Sztrechay Ágoston trencsényi ügyvéd, Sztrechay Vince pozsonyi kir. ítélőtáblai bírónak fia, e hó 27-én Trencsényben oltárhoz vezette Sándor Gábris kisasszonyt, Sándor Ferenc városi tanácsnok, lapszerkesztő és könyvnyomdatulajdonos leányát.

Személyi hírek. A m. kir. belügyminis-
terium megbízásából f. é. május 21-én Scholtz
Kornél dr. belügyminiszteriumi szemorvos, meg-
látogatta a helybeli kórházat és érintkezésbe lé-
pett a vármegye intéző köreivel az iránt, nem-e
lehete a nyitrai kórházat egy nagyobb szabású
szemeszi osztály elhelyezéséhez újabb pavillonnal
bővíteni. Ugyancsak a m. kir. belügyminiszterium
rendelkezése következtében Konrád Jenő dr.
egyet. magántanár és a lipótmezei állami elme-
gyógyintézet igazgatója f. é. május 31-én tanul-
mányozás céljából meglátogatta a szomszédos köz-
ségek és felkereste az illetékes köröket a Nyitra
vidékére tervezett családi ápolás meghonosítása
érdekében.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr.
Franz József, érsekújvári járásbírói jegyzőt
Nagy-Kátára járásbíróvá nevezte ki. — Gregor
Kálmán nyitrai alügyészt a besztecebényai ügyész-
séghez helyezte át.

Hatvanöt éves találkozó. Gánóczy
Flóris székesfehérvári kir. közjegyző a következő
felhívást intézte egykori iskolatársaihoz: Felhi-
vom iskolatársaimat, kikkel 1842 július 22-én
Egerben együtt végeztük iskoláinkat, hogy ko-
rábbi megállapodásunk szerint július hónap 22-én
Nyitra, a várban, Bende Imre megyés püspök
ő nagyméltóságánál jelenjenek meg. — A magas
kort elért iskolatársak öt év előtt találkoztak
utoljára, a mikor szintén a nyitrai püspök úrnál
jötték össze. Akkor állapodtak meg a most ter-
vezett találkozásban.

Gazdasági tudósító. A földmívelésügyi
miniszter Nyitra vármegye érsekújvári járására
nézve Griesbach Ágoston alsószőlősi lakost a gaz-
dasági tudósítói tiszttel bizta meg.

Tanulmányi kirándulás. A nyitrai
főgymnasium tanulóifjúsága, a negyedik osztály-
tól kezdve a hetedikig, a tanári kar vezetése
alatt f. hó 5-én szerdán tanulmányi kirándulást
rendez Bajmóczra. Útközben megnézik Privigyét
is, de a fő látni való mindenestre a bajmóczy
várkastély lesz, melynek berendezése egy egész
történelmi korszakot állít a látogatók szeme elé.

Jézus szent szíve ajtatosság. Mária-
hegyen a Boldogasszony templomában június 6-án
s a következő napokon június 14-ig bezárólag
Jézus szentséges szívének tiszteletére minden
este 6 órakor ünnepélyes egyházi ajtatosság tar-
tatik, melyre a hívők figyelmet ez uton is föl-
hívja Kottesovszky Alajos, máriahegyi lelkész.

Felhívás. A ker. munkásegyletben
létesítendő önszegélyző hitelszövetkezetre ismét-
len felhívjuk a közönség figyelmét. Egy részvény
csékely 10-40 fillér, mely összeg egy év alatt
fizethető. Jegyezni bármily sok üzletrészt
lehet, kamat részvény után 2%, kölcsön után
4%. A tiszta jövedelemmel a részvényesek ren-
delkeznek. A részvény jegyzés ugyan, mely már
az első nap százat ért el, szépen folyik, de kíván-
atos volna, hogy a belepni szándékozók zöme
már az alakuló gyűlés előtt iratkozzék be, melyet
még június hó folyamán kell megtartani, hogy
július 1-én a szövetkezet megnyíljen. A jegyzés
a kiadott gyűjtőíveken illetve a ker. munkás-
egylet irodájában eszközölhető. Szteszkál Jó-
zsef, egyes. elnök.

Városi közgyűlés. Nyitra város képvisel-
előtestületének május 29-ikén Faschler Ferenc
polgármester elnöke alatt tartott rendes havi
közgyűlésén főképp a *közvágó híd* céljára kijelölt
terület kisajátítása ügyében előterjesztett tanács-
javaslat keltett nagyobb érdeklődést.

Köztudomású, hogy a város ismételt ízben
foglalt állást a mellett, hogy az új közvágó híd
a réginek a helyén építessék. Ez az állásfoglalás
józan, okos, a törvény szellemével egyező és
leginkább felel meg a város anyagi érdekei-
nek. Amde a belügyminiszter közegészségügyi
szempontból kifogásolta ezt a határozatot, s a
várost más teleknek a keresésére utasította.

Ennek alapján a tanács a jelen közgyűlés
előleget javaslatot terjesztett, mely szerint
a Mária hegy alján elnyúló szántóföldről megfe-
lelő terület kisajátítás útján az új vágóhíd szá-
mára megszereztessek.

Megelőzőleg a tanács biztos tudomást szer-
zett arról, hogy az általa javasolt telek ellen a
belügyminiszternek semmi kifogása nem volna. S
itt kezdődik most már az a csomópont, melytől
vissza felé menve, ad absurdum lehet a belügy-
miniszter intézkedését levezetni. A város végen,
a gőzmalom mellett, a hol a folyam parti ház-
sorok megszüntnek, az új vágóhíd közegészségügyi
szempontból veszélyes lenne, de már egy fél kilo-

méterrel tovább, a hol most egymásután új házak
épülnek, a nagy, körülbelül 300 ember által lakott
vármegyei kórház közelében, nem lenne veszélyes!

Nem telik bele tíz év és a Mária hegy felé
vezető kalvária-út Nyitra egyik, egész rende-
sen lakott utcája lesz, a minthogy tágabb érte-
lemben már most is annak mondható. Tehát ide
kerüljön a vágóhíd, feltéve, hogy a kisajátítási
eljárás rövid idő alatt véget ér, hogy tíz év
mulva újra költözködni legyen kénytelen vele a
város!

Azért nagyon helyesen tette a közgyűlés,
hogy elejtette a szerencsétlen tervet és dr. Babó
Tivadar indítványára elhatározta, hogy a Szarka
hegy mögötti szántóföldön vásárol telket az új
vágóhíd felépítésére.

Ez is nagy pénzügyi megterheléssel jár a
városra nézve, a mit annál inkább lehet sajnálni,
mert egy teljesen indokolatlan, felesleges kiadás-
ról van szó, melyet elkerülhetünk volna, ha nem
találkoznak önkényes, szeszélyes hajlamú emberek,
a kik csak azért ellenezték és felebbezésükkel
lehetetlenné tették a régi hely megtartását, mert
a városi képviselőtestülettel minden áron újat
húzni akartak.

A nyittravárosi róm. kath. iskolák jellegének
rendezését a képviselőtestület Riszner Károly vá-
rosi ügyész alapos jogi véleménye alapján azzal
egészítette ki, hogy a IV. kerületi iskolát, mint
egyik alkotó részét a belvárosi iskolának, a telek-
könyvben róm. kath. iskolának feltüntetni el-
rendelte.

A FMKE. jubiláris közgyűlés költségeire a
közgyűlés 500 koronát szavazott meg, s ugyan-
annyit ajánlott fel az egyesületnek alapítványképen.
Orl Géza indítványára a koronázási jubi-
leum emlékére a jelen év a városi tisztviselők
szolgálati éveibe kétszeresen fog beszámíttatni.

Prohászka püspök Tardoskedden.

Közöltük már, hogy minő fényes sikerrel tartotta
meg Tardoskedden, múlt hó 23-án az „Érsekúj-
vár-vidéki Róm. Kath. Népevelők Egyesülete”
ez évi közgyűlését. A gyűlésnek rendkívüli nagy
jelentőséget kölcsönözött, dr. Prohászka Ottokár
székesfehérvári püspök jelenléte és remek beszéde,
mellyel a szociális szervezkedés nézőpontjait vi-
lágitotta meg. Örömmel jött — úgy mond — Tar-
doskeddre, mert itt apostolokat tisztelt, apostolo-
kat, akik a szegény, kiszípolozott, tönkretett,
agyonnyomogatott népet élnek. Hálát ad a Gond-
viselésnek, hogy most, mikor egész új világalak-
ulás van készülöben, él a nép között s küzdhet
annak jogaiért, igazaiért! E világalakulás modern
embereket, lelkes vezéreket, egészséges szociális
kulturát kíván azokkal szemben, akik az erőszak
fegyverére támaszkodnak s a bűnt programmá
avatják. Buzgó, apostoli lelkületű papokra, lelkes
tanítókra van szükség, akik az evangélium alap-
ján állanak. Dolgoznunk, küzdünk kell úgy a
templomban, mint az iskolában, mert itt a tizen-
kettedik óra! Erős szociális érzés, összetartás,
testvéries, önfeláldozó szeretet kívántatik ahhoz,
a XX. század kulturájának megfelelő keresztény
embert neveljünk az evangélium szellemében,
krisztusi szellemben. Nem szabad engedni, hogy
szegény népünk Amerikába vándoroljon, hogy er-
köcsileg, anyagiilag tönkretétessek, vissza kell
állítani jogaiba, biztosítani kell a megélhetését.
Első az anyagi jólét, prius vivere, deinde philo-
sophari, csak aztán nevelhetünk a szellemi élet
terén igazi embereket. Épügy a tanítónak is meg
kell adni az őt megillető anyagi pozíciót előbb,
csak aztán lelkesedhetik igazán a nemes ügyért.
Azzal a kívánsággal zárja remek beszédét: adjon
az Isten sok olyan lelkes papot és tanítót a nép-
nek, mint a mió papja és tanítója van Tardos-
keddenek.

Elköltözködés. Dr. Szulyovszky Dezső,
volt választási elnök a Bánffy-érában, volt kép-
viselő a Bánffy—Széll—Tisza-korszakban, volt
„királyi biztos” a Kristóffy-epochában legközelebb
végkép elköltözködik Nyitráról, s állítólag kül-
földre távozik, a hol iparvállalatokban akar részt-
venni. Szulyovszky, mióta a szabadelvűpárt ipar-
vállalati csődöt mondta, állandóan foglalkozik
az elköltözködés gondolatával, s valahányszor a
Nyitráról távozókról egy-egy megható búcsúztatót
olvasott a lapokban, felsóhajtott Petőfivel: „Miért
nem visznek engemet ki, legalább nem sirna
senki?!”

Meglopott fürdőtulajdonos. Ham-
burger Gyula nyitrai gőz és kádifürdő tulajdonos-
tól az érsekújvári lóvásáron ismeretlen tettes egy
krokodilbőr-tárcát lopott el, melyben papirpénz-
ben és váltókban 2450 korona értékű pénz, s egy
700 koronáról kiállított nyugta volt. A tolvajt
még nem sikerült kinyomozni.

Tárgysorsjáték. A Nemzeti Szalon nyit-
rai képkiallításának rendezősege mult vasárnap
délután tárgysorsjátékot rendezett, melyen a 105.
számú sorsjegy húzatott ki. A sorsjegy tulajdonosa
Déry Belának „Aranyeste Flamand földön” című
olajfestményét nyerte meg. A tárgysorsjátékkal a
kiállítás véget ért, másnap már szorgalmasan cso-
magoltak s a sok szép képet Budapestre vittek,
a honnét a Szalon szeptemberben ismét vándor-
útra kél.

Értekezlet a börtönügy érdekében.
Lipótvárott május hó 23-án a börtönügyi hivatal-
nokok elméleti kioktatása és képzése ügyében
országos értekezlet tartott, melyen a nagyobb
fegyintézetek és fogházak főbb tisztviselői vettek
részét. A jelen voltak közül egy nagyobb társaság
Schöber Ernő lipótvári fegyintézeti igazgató ve-
zetése alatt Nyitrára is kirándult, s behatóan
szemlélte meg a város és a környék nevezetességeit.

Nyitra — kamarai székhely. Régi
vágya Nyitra város közönségének, hogy ipari és
kereskedelmi kamarát kapjon. Némi kárpótlásául
ennek az eddig nem teljesített, s úgy látszik a
közel jövőben sem teljesítendő kívánságnak, *mező-
gazdasági* kamarát fog kapni a város. Darányi
Ignác földmívelésügyi miniszter ugyanis az or-
szágos kamara szervezetet hír szerint úgy szán-
dékodik beosztani, hogy az ország egyes vidékein
a gazdasági téren vezető vármegyékben szervez-
tessék egy-egy kamara. Ezen a réven jut ehhez a
gazdasági szervezethez Nyitra város, mint a Fel-
vidék vezérvármegyéjének székhelye.

Majális. Az érsekújvári Flenger-iskola 60
növendéke tanárainak vezetése alatt 28-án Nyit-
rára rendezett kirándulást. Korán reggel a Mária-
hegyi templomban szent misét hallgattak, aztán a
helyi irgalmas nővérek iskolaházában dús reg-
geli mellett az út fáradalmait kipihenték. Reggeli
után a Zaborra vonultak ki, hol az egész napot töl-
tötték. Megtekintették az emlékoszlopot is, a hova
jó kedvvel követtek a melléjük rendelt kalauzt. Meg-
látogatta azután városunk nevezetesebb helyeit,
az esti vonattal hazautaztak. Az érsekújvári kis
vendégek, kik tavaly is meglátogatták városunkat,
az idén is egy kedves nap emlékével távoztak
innét.

Pénzbüntetésre ítélt jegyző. Polá-
kovits Ferenc nagykeri jegyzőt egy ellene indí-
tott fegyelmi eljárás kifolyásakép a vármegye al-
ispánja 150 kor. pénzbírságra ítélte és a fegyelmi
vizsgálat költségeiben is elmarasztalta. A felje-
lentők, a kik a jegyzőt azzal vádolták, hogy kat-
onakötelesség kiszabadtásával tiltott módon fog-
lalkozik, enyhének találták az ítéletet, s ellene
felfolyamodással éltek.

Elfelelt szobor. A Bold Szűz Máriának
a nyitrai törv. palota előtt föllállítandó új szob-
rára Pintér János e héten 10 koronát küldött be.
Hozzáadva az eddig kimutatott 3331 62 fillérhez
lesz főösszeg 3341 62 fillér. Isten fizesse meg. A
gyűjtést, bár az utóbbi hetekben csak lassan gyar-
apszik, mindaddig folytatjuk, míg impozáns és
művészi kivitelű Mária-szoborra elegendő összeget
gyűjtünk nem sikerül, hogy a szép célt jelen-
tőségéhez képest valószínűsíthetjük meg. Reméljük,
hogy a Mária tisztelők nagy száma ezt nem so-
kára lehetővé fogja tenni.

Ebadó befizetés. A városi pénztár fel-
hívja a nyitrai ebtulajdonosokat, hogy ebadótár-
tozásait, melyek f. évi június hó 1-ig befize-
tendőek voltak, most már legkésőbb f. évi június
hó 15-ig a városi pénztárba fizessék be, mert
ellenesetben az új bárca nélküli ebek kiirtása
haladéktalanul eszközöltetni fog.

Elgázolás. A Sindolka-kutforrás víz-
behordó szekere kerekéi alá sodort egy zsidó-
asszonyt, ki nemskóra belehalt sebeibe. Mint-
hogy az eset Párutcán a nyitrai ghettoiban tör-
tént, nem a szerencsétlenség lepi meg az embert,
hanem inkább azon csodálkozik, hogy több elgá-
zolás nem fordul elő. Nem azért, mert zsidók
lakják e városrészt, hanem az utcai közlekedés
páratlan rendetlenségei miatt. Ott a falvakról
betóduló nép nem a tágas járdán megy, hanem
mind az uttest közepén. A sűrűn közlekedő
kocsik keresztül-kasul állnak meg a sok putyik
előtt, egymást megakasztva. Egyik-másik szatóc
az utca közepén teszi le batyuját, s ott csinál
seftet. A rendnek öre pedig szóltalan nézi a
sok rendetlenséget.

A szocialisták ünnepélye. A ker. munkásegylet jun. 9-én a zabori zárdában táncmulatsággal egybekötött tavaszi ünnepélyt rendez.

Orbán napja Zaboron. Ritka szép ünnepély folyt le Orbán napját követő vasárnap, május hó 26-án Zaboron. A kegyesrendiek templomában reggel 7 órakor tartott szentmise után Bócz Antal hegyközségi bíró és a hegybiztosok részvétele által is emelt körmenetben vonultak ki az ájtatos hívők Dr. Puchovszky Bálint esperes plebános vezetése alatt a zabori kápolnához, hol a papnövendékek énekkara mellett tartott szentmisén Kutvaszer István kanonok celebrált. Isteni tisztelet után Bócz Antal és neje ujjonnan s kiváló izléssel épült zabori villájának megszentelése következett, melyet Jeszenszky Alajos kanonok teljesített. A ház megáldását azután a derék házi asszony kezeire valló lakoma követte, melyen igen szép társaság vett részt és csak az estéli órákban oszlott szét.

Juniális. Az érsekújvári közs. kath. főgimnázium ifjúsága június hó 11-én, kedvezőtlen idő esetén június hó 13-án tavaszi mulatságot rendez. Ez alkalommal a tanári testület régi szokásához híven, délután 1 órakor társas ebédet rendez, melynek célja fentartani és megszilárdítani az érintkezést az iskola és a társadalom között.

Az érdem jutalma. Szép ünnepély folyt le Latkóczon Trencsénmegyében május hó 26-án. Ezen a napon délután 3 órakor adta át ünnepélyesen a környékbeli intelligencia jelenlétében Pauler Antal gazdasági cselédnek az aranyramás elismerő oklevelet és a földművelésügyi m. kir. miniszter részéről kiuralt 50 korona jutalmat Zamaróczy János báni főszolgabíró. A kitüntetett cseléd szeméből, aki 32 év óta szolgál a Latkócz családnál, a főbíró meghatározható könyveket facsartak ki. Utána a házi gazda Latkócz Béla szívhöz szóló szavak között a maga részéről még 50 koronával töltötte meg a miniszterium részéről küldött jutalmat. Végül meg Benyák József viszocsányi lelkész szólt az összes latkóczyi cselédséghez. Az ünnepély vége az ily régi nemesi kuriában nem lehetett más, mint hogy — fecerunt magnum aldomás. Szóit a cigányzene, folyt a tánc a késő éjjeli órákig. Latkócz község egy ily szép napot, melyen nemcsak a nagyszámú intelligencia, de a község összes népe, összes cselédsége a bőkezű házi úr által oly pazarul megvendégtetett és fesztelenül elmulatott, még nem láthatott.

A Gyermekvédő Liga Nagytapolcsányban. Az elhagyott és züllött gyermekek megmentésére irányított országos mozgalom nem hagyta érintetlenül Nagytapolcsány város közönségét sem. A helyi bizottság serény igyekezettel gyűjtötte össze a jószívűek filléreit; gondoskodott oly módokról, melyek által sikerült a szórakozni vagyó nagy közönséget is a Liga köré csoportosítani. Fényes anyagi és erkölcsi sikerrel végződött a múlt vasárnap megtartott és az orsz. gyermekvédő liga javára rendezett „Egyveleg előadás”, az áll. polg. isk. tornacsarnokában. Soós Béla polg. isk. növendék a műsor első számaként prologust mondott. A prolog írója Dvorzsek János polg. isk. igazgató maradandó művet alkotott költői hasonlatokban gazdag írásával. Ezután előkép következett. Ennek egyik alakja, a nemtőt kreáló Pacsis Ilona polg. isk. növ. sokáig emlékezetes marad a résztvevő község előtt. Űden és minden hatáskeresés nélkül egy dalt énekelt; de, ha igaz a modern esztétikusok ama állítása, hogy a zenével mindent ki lehet fejezni, mit az emberi szív érezni tud, úgy ennek a dalnak a hallása elegendő, hogy ez állítást elfogadjuk. De meg is újraztatta a közönség. Az előadás kimagasló fenyőpontja volt Zsoldos Károlyné úrnő által ez alkalomra írt „Tavaszi hírnöke” című gyermek színmű bemutatása. 9—11 éves leánykák, az irónó iskolájának növendékei voltak a szindarab szereplői, kiknek mindegyike egy-egy virágot személyesített, de annyi bájos kedvességgel, hogy azt szavakkal leírni lehetetlen. Jóleső örömmel láttuk, hogy a mai ultramodern világban, mikor a józslés erős harcot vív a kalmár szellem által megfertőzött és becsempészett „hazai” sikamlóságokkal, az igazán szépért lelkesülő publikum nagy gyönyörrel élvezte a városzerte tisztelettel becsült „Hermín néni” növendékeinek játékát. A függöny legördültével óriási tapsal honorálta a kis művészek produkcióját a hálás közönség. Ábrahám Gerő polg. isk. tanár ügyes és szabatos betanításával a polg. isk. fiúnövendékek hármaskara énekelte a Viharban c. éneket, amit meg kellett ismételnök, annyira megnyerte a közönség tet-

szését. Majd Pesák Károly két fiával művészies ügyességgel citerán több dalt adott elő. A polg. isk. felsőbb osztályú leány növendékei Ábrahám Gerő tanár vezetésével precizen több magyar népdalt 3 szolamban énekeltek. Ezt is megismételtették. Haydn gyermeksymphoniájának előadása minden tekintetben jól sikerült s a különféle gyermekhangszerek beszövése a zenemű részeibe, csak növelték a hatást, mit Haydn örökszép zenéjében ráuk hagyományozott. *Rajnoha* Dezsőke úrhölgy zongora kísérete mellett Káldy Gyula Csalogánydalait énekelte kellemes hangon Rajnoha Margitka. A gazdag és változatos előadást egy igen sikerült összeállítású, festői előkép, a Liga szimbolizálása zárta be. Az előkép főalakjai voltak: Fridrich Ida (nemtő), Klapetek Helén, Kelecsényi Edith, Burza Erzsike (a jótékonyág alakjai) a gyermekeket elemi iskolai növendékek személyesítették. Az előadás mint halljuk, szép összeget jövedelmezett az emberbaráti célra.

Műkedvelői színelőadás. A privigyei kath. legényegylet f. é. május hó 26-án műkedvelői színelőadást tartott. Színre került: Szigligeti Ede, „Házassági három parancs” c. vígjátéka. Obonya Miklós, e. r. t. és Vavró Zsuzsi k. a. fensőségüket éreztető Viola sóellenőrök szerepével teljesen lekötötték a közönség figyelmét. Zimányi József e. r. t. és Rohács Matild k. a. a féltékeny Dörgei sópénztárnokék szerepében remekül belelétek magukat. Borsódy Apol és Rohács Gizus k. a. a szobaleányok, Polereczky János és Zimányi János e. r. t. az inasok szerepét kifogástalanul adták. A n. é. közönség előadás közben gyakran a legnagyobb elismerést fejezte ki és végtelen tetszésének adott kifejezést. A jótékony cél és a szereplők fáradozása nagyobb érdeklődést érdemelt volna meg. De azért kedves iparos ifjak, csak előre! Az itt-ott tapasztalható hidegség ne keserítsen el! Legyetek kitartók továbbra is. Fáradságot ne ismerjete ott, ahol jó ügy érdekében fáradsok. Isten veletek!

Főúri alapítványi állami és megyei tisztviselők számára. Erdődy Imre gróf, galgóczi nagybirtokos az elmúlt napokban nevezetes alapítványt tett, amennyiben a koronázás negyvenedik évfordulója alkalmából a magyar állami és törvényhatósági tisztviselők számára egy üdülő-ház alapítását határozta el Pöstyén fűrdőhelyen. E célból alapítványi levelet nyújtott át Nyitra vármegye főispánjának, Markhot Gyulának; alapítólevelében körülbelül 50 ezer korona értékű telket és egyelőre 16 ezer korona készpénzből hozzájárulást ajánlott fel abból a célból, hogy Pöstyén fűrdőn a vármegye, az állam és a társvármegyék hozzájárulásával mihamarabb egy nagyobb szabású épület emeltessék, amelyben évente több mint száz tisztviselő nyerhetne díjmentes elhelyezést. Kiemeli az alapítólevél, hogy miként ő fel-sége koronázásának negyvenéves évfordulója alkalmából azokról óhajta megemlékezni, akik „szeretett hazánk fejlődése, a jogrend és egyéb országos követelmények körül kifejtett munkásságuk által különös érdemeket szereztek.” Utal továbbá arra, hogy a múltban hasonló gyógyház néhai gróf Erdődy Ferenc alapítványa folytán a hadsereg tisztjei számára létesült; mindenképen indokolt tehát, hogy a vármegye és állami tisztviselőkről szintén történjen valamelyes gondoskodás. Hasonló rendeltetésű épületet találunk a külföldön, de nálunk nem; óhajta, hogy kezdeményező lépés legyen ez, amelylye a magyar nemzet szeretetét és becsülését rója le azok iránt, a kik mindenkoron hű napszámósi voltak e hazának.

A branyiszközi hős emléke. Selmecbányán folyó hó 9-én vasárnap délután 4 órakor fogják leleplezni Erdősi Imre a branyiszközi hős piarista pap emlékét megőrkítő márványtáblát. A megnyitó beszédet Horváth Kálmán polgármester, a rendező bizottság elnöke mondja, Guba Pál kegyesrendi tanár pedig alkalmi beszédben fogja méltatni a hős érdemeit. Szavakokat egészítik ki az ünnepi programot, melyet a Rákóczi indulóval fejeznek be. Este a városi Vigadóban társas összejövetel lesz.

Krumpli hamisítás. Elgondolni is bajos, miért és hogyan hamisíthatná valaki ezt az egyszerű terméket. Pedig megteszik. Egyszerűen azért, mert ilyenkor régi krumpli már senkinek sem kell, s az újat oly drágán fizeti, hogy sokan érdemesnek találják a hamisítással vesződni. Hozzák is a piacra nagy mennyiségben, de csak annyiban korai, hogy egy évvel előbb termelt, mint a keresett új krumpli. Szóval a régitől csinálják. Nehány napig áztatva rendez telt for-

mát nyer, s aztán homokkal dörzsölve, régi bőre lehámlik s az új krumplióhoz hasonló héj képződik rajta. A napon megszáritva zsákba töltik s piacra viszik a drága, de élvezhetlen csemegét.

Árlejtés. Az érsekújvár—komáromi vasut részére építendő két Duna híd, több épület s egyéb munkálatokra az árlejtést május 29-én tartották meg. A vasut építését még ez évben, valószínűleg már a jövő hónapban kezdik meg. — Az államvasutak igazgatóságánál minap bontották fel a komárom—érsekújvári vasut s a dunai híd építésére beérkezett ajánlatokat. A beérkezett ajánlatok között a legolcsóbb ajánlat Grünwaldtestvéreké, akik 3,485,208 kor. 57 fillérel válladják az építkezést. A többi pályázók ajánlata a következő: A Schlick-gyár (Rényi és Bottenstein mérnökökkel) 3,559,973 kor. 70 fill., ugyanezen ajánlkozók, alternatív ajánlata 3,530,572 k. 20 fill., a Betonhid és mélyépítő r.-t. 4,884,549 kor. 40 fill., Grünhüt Emil és Mangold Imre 3,942,024 kor. 78 fill., Rauch Árpád és Fekete Henrik 4,111,843 kor. 60 fill., Gregersen S. és fia 4,144,054 kor. 20 fill., Schiffer Miksa 4,142,043 kor. 70 fill., Fischer Henrik 3,565,167 kor. 70 fill., Redlich Károly és társa 4,420,908 kor. 20 fill., Zsigmondy Béla 4,243,801 kor. 20 fillér.

A zsolnai r. kath. fiúiskolára vonatkozólag érdekes rendeletet bocsátott ki a valás- és közokt. m. kir. miniszterium. Az iskolát a zsolnavárosi pénztár köteles fentartani, amely körülmény azonban nem szolgálhat az iskola kath. jellegének a hátrányára, miután a város, mint a plebániának a kegyura, a canonica visitatio alapján a kath. Iskola fentartásáról is köteles gondoskodni. Az iskola tandíjpenzét a törvény értelmében mindig a kath. iskolaszék kezelte és a városi előjáróságot évenként értesítette a tandíjpenz felhasználásáról a megfelelő számadás kapcsán. A városi előjáróság, különösen pedig a képviselő testületben levő zsidó ügyvédek, többször sürgették a tandíjpenznek a városi pénztár által való kezelését, amit azonban az iskolaszék mindig megtagadott, hivatkozván a törvényre és az ez ügyben nyert püspöki utasításra is. A városi előjáróság, elismerve az iskola kath. jellegét, a megyei törvényhatósághoz, s miután itt elutasítva lett, a közokt. miniszteriumhoz fordult, követelvé a tandíjnak a városi pénztárba való beszállítását. A miniszterium f. é. március hó 27-én 23164. sz. a kelt rendeletével a városi előjáróság kérelmét szintén elutasította és a megyei törvényhatóságnak az iskolaszék évi számadására vonatkozó végzését szintén módosította, a menyben kimondja: „hogy a községi előjáróság csakis annak megállapítása végett jogosult a róm. kath. iskola költségvetését és számadását beki-venni, hogy egyfelől a r. k. felekezeti iskola működésben tartásához szükséges költségek mérvét illetőleg határozhasson, másfelől, hogy az e címen a felekezeti iskola rendelkezésére bocsátott községi segély mily módon történt felhasználásáról meggyőződést szerezzen. Az a körülmény ugyanis, hogy valamely politikai község akár a nepiskolai törvényektől különálló valamely jogalapon kötelezőleg, akár az 1868. évi XXXVIII. t.-c. 25. §-a alapján segélyezőleg szolgáltat bizonyos hozzájárulást, a politikai község részére a felekezeti iskolával szemben semmiféle hatósági beavatkozás jogát nem biztosítja.”

A vágvölgyi vasut második vágányának kiépítésében a vágújhely-iztebniki szakasz elkészítéséig jutottak. Miután a vágány kiépítéséhez szükséges területek gazdáival az államvasutak nem tudtak megegyezésre jutni, hatósági kisajátításra kerül a dolog. Az erre vonatkozó tárgyalásokat Vágegyházán június hó 10-én, Révfalun 11-én, Beckön 12-én s Adámfalván 13-án ejtik meg.

Stubnya-fürdő eladása. Kőrömbánya szab. kir. r. t. főbányaváros a tulajdonát képező Turócmegye területén fekvő Stubnya-fürdőre evőt keres s azt örök áron és tulajdonjoggal el akarja adni. Ajánlatok a kőrömbányai polgármesternél f. évi július hó végéig adandók be. — A fürdő becsértéke 600.000 K. A fürdő hévízeinek, építményeinek és az ezen fürdőtelep tartozékait képező területek tervrajzai, adatai Kőrömbánya város számvevőségénél tekinthetők meg.

A privigye—németprónai vasut. Németpróna városa f. évi május hó 24-én tartott képviselőtestületi gyűlésén a privigye németprónai vasut kiépítésére 120 ezer koronát szavazott meg. Németpróna polgárságának ezen páratlan áldozatkészsége megérdemli, hogy az ország tudomására jöjjön. Mig sokkal gazdagabb vidékeken évekig vitatkoznak és a közgazdasági állapotot, kulturát,

műveltséget, ipar-kereskedelem felvirágoztatását csak frázisokkal és üres szónoklatokkal akarják eszközölni, addig Németprónán kevés szóval, de gyors elhatározással egy nagy művet létesítettek. A tizenegy kilométer hosszú vonal kilencszázötvennégyezer koronába kerül. Ezen összegből 20%-ot a törzsrészenyekkel kell fedezni. Az állami hozzájárulás körülbelül 15 százalék. Nyitra vármegye közönsége 30 ezer koronát szavazott meg, a szomszéd községek 24 ezer koronával, Németpróna 120 ezer koronával járul a kiépítéshez. A finanszírozást Dr. Rudnyánszky Jenő budapesti ügyvéd eszközölte, az ő nagy befolyásának, fáradságát nem kimélő utánjárása és kiváló szakismereteinek köszönhető, hogy a vonal még ez évben kiépül. Együttal Czocher Kálmán privígyei járási főszolgabíró is kell felemlítenünk, aki e vasút létesülése körül nagy érdemekre tett szert. Ezen vasúttal, az ország egyik legszorgalmasabb népe, melylyel eddig senki sem törődött, melyet csak nagy adókkal terheltek és mely csak saját szorgalmával és intelligenciájával tudta magát fenntartani: most az ország nagy közgazdasági, ipari és kereskedelmi hálózatába jut, és kétségtelen, hogy rövid idő múlva Németpróna hatalmasan fog fellendülni. Németprónán majdnem minden ipari szakma van képviselve. Van itt timár, posztós, lakatos, asztalos, szobrász, mázó, festő, kőműves, ács, művész stb. Vidéke rendkívül szép és egészséges. A vadregényes gajdéli és chvojnicai hegyeket turisták is fogják látogatni. A város közvetlen közelében egy fenyves erdő terül el, mely kiválóan alkalmas nyári üdülőknél és betegeknek. A szomszéd Visegrád hegyről remek kilátás nyílik a Tatra hegységre. Mindennek dacára a szép fekvésű és szorgalmas népességű városban nincs polgiskola, nincs kereskedelmi, sem ipari szakiskola. Saját erejéből tart fenn egy kitűnő fiú- és leányiskolát. Saját erejéből épített egy párját ritkító szép templomot, melyet ez évben fognak felszentelni, és dacára, hogy már vagy tízszer folyamodott távirtdáért, még azt sem kapta meg. Így azután nem csoda, hogy ezen teljesen magára hagyott nép között már a szociáldemokrata párt is kezd hódítani. Azért ideje volna, hogy a kormány ezt a vidéket is pártolja és most, ha már vasútja lesz, az ott létesülő ipari vállalatokat támogassa.

Telefon Aranyosmaróth és Érsekújvár között. Az aranyosmaróthi távbeszélő ház építését e napokban kezdték meg, a mely munkát előre láthatólag 6—8 heti időtartamot fog igénybe venni. A városi hálózatba az Érsekújvár felé vezető interurban vonalat is bekapcsolják.

Pöstyén fürdőt május hó 28-ig 1853 személy látogatta. A fürdő vigalmi bizottsága május 25-én R. Kovács Laura ének- és szavaló-művésznő, több előkelő műkedvelő és a fürdőzenekar közreműködésével a gyógyház dísztermében jól látogatott és kitűnően sikerült hangversenyt rendezett.

Piaci árak. 1907. évi május hó 15-én. (100 kilogrammonként koronákban) Buza 17.50 18.60, rozs 16.30—16.50, árpa 13.60—14.60, zab 15.—16.—, tengeri 12.80—13.20. Látható készletek: Buza 20.000 q. rozs 3000 q. tengeri 400 q. — A gabona üzlet lanyha, a hozatal is kevés.

Fülöp István szoba-, dísz- és templomfestő Nyitrán, Rév-utca 34. szám alatt *szobafestő-üzletet* nyitott, melyben minden e szakmába vágó munkát, u. m. szoba-, dísz-, cím-cimer- és épületfestészetet az egyszerűtől a legfinomabb kidolgozásig és a legszolidabb árak mellett készíti.

Belga és francia tőke Magyarországon. A „Belga és Francia Pénzcsoport”, mely tudvalevőleg Belgium és Franciaország legnagyobb pénzintézeteinek szindikátusaiból áll, a magy. szent korona országainak területén való elhelyezésre 100 millió arany frtot engedélyezett. Európa ezen leghatalmasabb Pénzcsoportja e készpénztőke folyósításával Budapest legtekintélyesebb bankját a Róth Bankházat bizta meg. Felhívjuk a T. olvasó közönség figyelmét a főváros eme legnagyobb Bankházának lapunk mai számában közzétett hirdetésére. 67.

Parmai ibolya szappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolyaillatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arcórt finomítja, üdíti, ugyanígy, hogy még a legerzékenyebb arcórtűk is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségűben ilyen árértékű külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Készítője Szabó Béla pipere-szappangyáros, Miskolcon. Kapható Nyitrán, Kubányi István drogériájában.

Még csak apró legény vagyok,
S az egészségtől durradok,
Ért pedig, higgyék el nekem,
Knipp-kávénak köszönhetem.

Valódi csak az eredeti csomagokban **Kathreiner** névvel.

Ne használja senki keverék nélkül az izgató gyarmatkávé! Kizárólag a **Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé** bizonyult a legjobb pótkávénak, mely könnyen emészthető, tápláló és vérképző, méltal előmozdítja az egészséget.

Gyermekeknek már csak a **Kathreiner-re** szoktassuk.

Hirdetmény.

100.000.000

arany forint belga és francia készpénz tőkét folyósított Magyarországra területére hazánk legelőkelőbb bankháza!!!

Róth bankház Budapest

Bank-központunk:

Magy. kir. Opera-Bazár.

Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3%, 3 1/2%, 4 1/2%-os kamatra készpénzben.

Jelzálog-kölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5%, esetleg 5 1/2%-al.

Személy és tárca váltóhitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyéneknek 2 1/2%—10 évi időtartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknek és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezessé és életbiztosítás nélkül. Ugyanezeknek nyugdíjaira is.

Értékpapírokra, vidéki pénzintézetek és vállalatok részvényeire értékük 95%-áig kölcsönt nyújtunk az Osztrák Magyar-Bank kamatlába mellett, értékpapírok lombardozására saját tőkeinkből reservált több száz ezer korona erejéig.

Konvertálunk bármely belföldi pénzintézet által nyújtott jelzálogos-törlesztéses, személyes és váltó-kölcsönt.

Mindennemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk. Megbizásokat a budapesti és külföldi tőzsdéken lelkiismeretesen és pontosan teljesítünk, mindenkor föltétlen eredményesen.

Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet a legnagyobb pénzeszámoknál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakszerű felvilágosítást.

Bankházunk képviseletére megbízható egyéneket felvesszünk. (Válaszbélyeg mindenkor mellékelendő.) 38. 13—52.

Bank-helyiségeink Budapesten:

VI. Ó-utca 15. sz. és Lázár-u. 16. sz. a. vannak.

Telefon.

B. Németpróna. Ilyen hírek nekünk mindig kedvesek. — Köszönjük.

G. Zsolna. Épülünk a lelkes ügybuzgóságon. Ezer köszönet!

M. Beteg barátunkról bizony még nem lehet mondani, hogy leküzdötte a bajt, de reméljük a legjobbat!

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas ásványvíz** erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit fölülmúl **hazánk természetes**

szénsavas-vizek királya:

Kedvelt borvíz!

a mohai **ÁGNES**-Forrás.

Millenniumi nagy érdemmel kitüntetve. Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a **gyomorégést** rögtön megszünteti, páratlan **étvágygerjesztő**, használata **valódi áldás a gyomorbetegségnek.**

Olcsóbb a szódavíznél! Mindenütt kapható!

Főraktár: Aitner Ferenc urnál Nyitrán.

65. 7—30.

Szíves figyelem!

Üzlethelyiség-változás!

Tóth Vilmos utca 4. sz. a. házában,

Eddigi szolid alapon folytatott üzleti tevékenységem biztat azon reménnyel, hogy m. t. Vásárlóim, Ösmerőseim és Barátaim ezen a helyen még nagyobb mérvben fel fognak keresni bizalmukkal s jóakarattal támogatásukkal legdivatosabb kivitelekben, a **lehető legolcsóbb szabott árakban**, bocsájthassa rendelkezésükre. — Mindazon cikkek, mint pl. kész aljak, bluzok, fátolok, himzések, csipkék, legyezők (és az összes maradékok), melyeket a jövőben **tovább vezetni nem szándékozom**, míg a készlet tart, **15—50% engedménnyel** kerülnek eladásra.

Kiváló tisztelettel

Verebély Géza.

Pártoljuk a honi ipart és magyar kereskedelmet ne csak szóval, de tettel!

A Tulipán-Szövetség — Magyar Védő-Egyesület tagja.

A zsolnai iparképzésen ezüst érem.
Orsz. Iparegyesületől ezüst díszérem.

Csernyák József

cipész-üzlete

Nyitra, Bottyán János u. 3.

Ajánlja magát mindennemű

férfi-, női- és gyermek-cipők

elkészítésére. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Erzékeny lábakra különös figyelem fordítatik. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Saját készítményű áruraktár férfi-, női- és gyermek-cipőkben bel- és külföldi divatos bőrökben és mindennemű **cipész kellékekben** u. m. **crémek, fűzők** stb. 81. 4-10.

Alapított 1869-ben.

Nyitrai Népbank

mint részvénytársaság

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámítol váltókat, betéti könyveket; kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett amortizációra különböző tervekben; előteget arany- és ezüstneműekre, sorsjegyek-, részvények- és másnemű értékpapírokra; elad és vesz mindennemű értékpapírt napi árfolyamban; felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

5. 12.

Az igazgatóság.

Székháza Városháztér 3. sz.

Értesítés!

A nagyérdemű közönséget tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy **Nyitrán, Tóth Vilmos-utca 21. szám alatt, Stefkovics-féle házban**

cipész-üzletet

nyitottam.

A fővárosban és a vidéki nagyobb városokban, nemkülönben helyben 2 és fél éven át a szakmában szerzett tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a t. megrendelő közönséget a kor igényeinek teljesen megfelelő, saját készítményű, divatos, izléses kivitelű, tartós és kényelmes cipő-árukkal jutányos áron szolgálhatom ki.

Szíves pártfogását kérve, maradok

teljes tisztelettel

Szöke Antal,

cipész.

77. 3-5.

Szőlő eladó.

Komlóvölgyben a 243. számú szőlő eladó. Közelebbi értesítés nyerhető:

Nyitrai Népbankban.

Léteznek drágább gyártmányok, de nem léteznek jobb, szebb és tartósabb a **Weyrauch-féle borostyán padló-lakknál.**

E nagy kelendőségnek örvendő, aránylag olcsó padló-lakktól ajánlom b. figyelmébe.

Kitünőnek bizonyult ugyanezen gyár

SPIRITUSZ-PADLÓMÁZA, mely teljesen szagtalan, s főelőnye, hogy egy fél óra alatt tökéletesen száraz és tükörfényes marad.

Minden színben kapható:

Csernyák István Fia Nyitrán.

29. 8-10.

fűszer, festék, esemege, bor és ásványvíz kereskedőnél

VAJDA J. NAGY BUTORRAKTÁRA

KÁRPITOS ÉS DISZITÓ NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM ALATT.

Eredeti olajfestmények jutányosan kaphatók.

Van szerencsém a t. butorvásárló közönséget értesíteni, hogy rak-táromat, egy ujonnan épült emeletes szárnynyal kibővítettem, miáltal oly nagy választékkal rendelkezem, mint bármely fővárosi kereskedő.

Kizárólag száraz anyagból és kitünő iparosok által készített fabutoraim, amelyek csak a **legsolidabb** kivitelben készülnek, mindennemű stýlben és színben a **legjutányosabb** árban kaphatók. — Kárpitozott butorokban a **legujabb** angol, valamint eredeti magyar újdonságokat hozom.

Tisztelt vevőimet cégem jó hírnevére bátran hivatkozva a legjobb és legmegbízhatóbb kiszolgálással biztosítom.

VAJDA J. butorkereskedő kárpitos és diszitó NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM.

3. 12.

Mc Cormick

amerikai aratógép-gyár

igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-utca 12.

Knecht E. John igazgató.

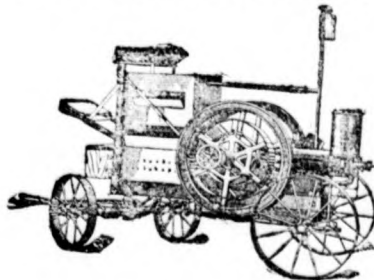
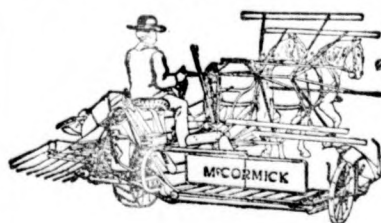
Me Cormick **kéveköto-arató-**

gépei és marokrakó-arató-

gépei a magyar viszonyoknak

megfelelően **külön** lesznek **gyártva.**

Ez nem üres frázis, hanem tény!

Összes gyártmányainkról szóló képes katalógusunkat kívánatra bérmentve küldjük.

84. 3-10.

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági bank“ részvénytársaság NYITRA székhelyvel.

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni tovább eladás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázások keresztülvételére haszonrészesedés, vagy meghatározott összeg fejében. Közvetít birtokeladásokat és vételeket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra, vagy bármily nemű épület-, mű- és tűzifát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal, e nélkül pedig azok megbízható közvetítését eszközli. Felvállal gőzeke-szántásokat ott, ahol 2000 magyar holdnyi érdekeltség biztosítható. Kedvező feltételek mellett közvetít minden rendű gazdasági szükségleteket. — Ügynöki közbenjárást esetenkénti megállapodás szerint díjazunk.

Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága NYITRÁN.

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kálintot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24%
kénsavas káli tartalommal, *** **

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76%
kénsavas káli tartalommal, *** **

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül

RÉZGÁLICZOT (98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.